

Изх. № 001/09.01.2017 г.

МИНИСТЕРСТВО НА ФИНАНСИТЕ

ДО

Г-Н ВЛАДИСЛАВ ГОРАНОВ

МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ

ПРИЕМНА

Вх. № 33-00-2
Дата 09.01.2017 г.

Телефон за справки: 9859 2634-84
2639

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО: Проект на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организацията от публичния сектор

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР,

От името на Управителния съвет на Институт на вътрешните одитори в България (ИВОБ) бих желал да предложа на Вашето внимание наше становище относно предложени проект на **Наредба за процедурата за определяне на състава и дейността на одитните комитети в организацията от публичния сектор**. С цел създаване на единно становище, което да изрази професионалното мнение и позиция на членовете на Сдружението, бе извършено предварително допитване до последните относно тяхната позиция по текста на предложени проект на Наредбата. На база постъпилите становища и в съответствие с утвърдените от Управителния съвет на ИВОБ „Правила за обсъждане и разработване на проекти на нормативни актове, стратегически документи и методологически указания в Института на вътрешните одитори в България“, бе изготвено настоящото становище.

1. По така формулирания текст на **чл. 3** от Наредбата бихме искали да отбележим, че броят на членовете в одитните комитети в отделните организации от публичния сектор следва да се определя от големината, сложността, структурата и нуждите на конкретната организация, нейните особености и очаквания обем от отговорности на одитния комитет. Считаме, че Наредбата трябва да дефинира ясни критерии, по които да бъде определяна числеността на одитните комитети и това да не бъде оставяно само на преценката на ръководителя на организацията. Пример за такива критерии са: бюджета на организацията, броя на транзакциите на годишна база и сложността на функциониращата контролната среда в организацията.
2. В **чл. 4, ал. 3** от проекта е предвидена възможност в комисията за подбор на външни членове на одитен комитет да участват и външни за организацията лица, които следва да притежават опит и професионална квалификация в областта на управлението и контрола, вътрешния или външния одит. Това обстоятелство би допринесло за провеждането на една прозрачна и обективна процедура по подбор, но считаме, че в Наредбата следва да бъдат регламентирани минимални изисквания за професионален опит и квалификация.
3. В предвидения текст на **чл. 5** от проекта, регламентиращ реда за оповестяване на процедурата за определяне на външни членове на одитните комитети, не е предвиден минимален срок, в

който обявлението трябва да бъде публично. Считаме, че липсата на указан срок за оповестяване на процедурата би застрашило принципа на публичност на регламента и би породило риск от поява на недобри практики.

4. Считаме, че би било удачно, ако в **чл. 6** бъде предвидено допълнително изискване към кандидатите участващи в процедурата по **чл. 4, ал. 1** да представят свидетелство за съдимост, бележка от Окръжна/Районна прокуратура и служебна бележка от Националната следствена служба. Тези формални изисквания биха установили, интегритета на кандидатите за членове на одитен комитет.
5. Нашата позиция относно Закона за вътрешния одит в публичния сектор намерила място в редица становища на ИВОБ изпратени до Бюджетна комисия на 43-то Народно Събрание на Р България и Министерство на финансите, е че ЗВОПС би трябвало да гарантира в по-голяма степен независимостта на одитните комитети. За да е налице такава обективна предпоставка, одитните комитети трябва **да бъдат съставени от изцяло независими от оперативното управление на организацията лица**. Например поради тази причина в Закона за независимия финансов одит има изричен ограничителен текст, съгласно който в състава на одитния комитет на предприятията, извършващи дейност от обществен интерес, не могат бъдат избирани:
  - изпълнителните директори;
  - членове на управителните органи на юридическото лице;
  - лица, намиращи се в трудови правоотношения с юридическото лице.Независимостта на членовете на одитните комитети, както беше посочено и по-горе, е съществен фактор за ефективното им функциониране. В противен случай може да се стигне до положение, при което лица, чиято дейност подлежи на вътрешен одит, да се явят в роля на одобряващи/контролиращи функцията по вътрешен одит в организацията. В случай че за членове на одитния комитет биват определени директори на дирекции в организацията ще бъде създадена колизията същите лица да бъдат от една страна обект на одит, а от друга да приемат одитните доклади. От една страна те са призвани да прилагат системите за финансово управление и контрол, а от друга – ще контролират прилагането им. Ето защо нашата надежда, е че при една следваща редакция на ЗВОПС ще бъде помислено върху текстовете уреждащи състава на одитните комитети и това ще намери своето отражение в **чл. 15** на Наредбата, който определя процедурата по избор на вътрешните членове на одитните комитети.
6. В предложението от вносителя текст на **чл. 15, ал. 1** да се добави следното:

„В седемдневен срок от приключване на процедурата за определяне на външни членове на одитния комитет ръководителят на организацията определя с акт вътрешните членове на одитния комитет, като те следва да отговарят на изискванията на чл. 18, ал 1, т. 1-3 от Закона за вътрешния одит в публичния сектор и **да не са участвали в комисията по подбор по чл. 4, ал. 1**“

Мотиви за предложените промени:

Считаме, че наличието на такъв текст ще защити принципа на обективност на комисията и би предотвратило риска от поява на недобри практики.

7. По отношение на предложението от вносителя текст на **чл. 17, т. 1** предлагаме при следваща редакция на ЗВОПС да се обмисли възможността да се въведе ограничение на броя на мандатите, които може да изпълнява един член на одитен комитет в една и съща организация.

От една страна принципа на мандатност гарантира приемственост в работата и решенията на членовете на одитни комитети, но въвеждането на ограничение в броя на мандати, които един член на одитен комитет ще може да изпълнява в една и съща организация, би бил механизъм, с който ще се предотврати т.нар. срастване с власт.

8. В предложението от вносителя текст на **чл. 20, ал. 1** да се добави следното:

„В едномесечен срок след първото си заседание одитният комитет изготвя и приема правила за дейността си, които се предоставят за сведение на ръководителя на организацията. **Правилата се свеждат до знанието на служителите и оповестяват публично на интернет страницата на организацията**“

Мотиви за предложените промени:

Тази мярка би осигурила гласност на правилата според, които работи одитният комитет.

9. В предложението от вносителя текст на **чл. 24, ал.3**, предлагаме да отпадне следното:

„след предварително съгласуване с ръководителя на организацията“

Мотиви за предложените промени:

Наличието на такова изискване би затруднило оперативната работа на одитния комитет. Също така председателят на одитния комитет не може да има различни права на достъп спрямо останалите членове на одитния комитет, тъй като председателят има чисто организационни функции по отношение работата на одитния комитет.

10. Счита́ме, че в **чл. 26** трябва да бъде създаден текст, регламентиращ реда по който председателят на одитния комитет да уведоми министъра на финансите, в случаите когато ръководителя на организацията не изпълнява препоръките включени в становището на одитния комитет.

11. В предложението от вносителя текст на **чл. 28 ал. 2** да се добави следното: „Одитният комитет извършва преглед на представените документи за съответствие на дейността по вътрешен одит **със Стандартите и** действащото законодателство и изразява становище, което се изпраща на ръководителя на организацията и на ръководителя на вътрешния одит.“

Мотиви за предложените промени:

Спазването на Международните стандарти за професионалната практика по вътрешен одит на The IIA (Стандартите) е основна предпоставка за изпълнението на отговорностите на вътрешните одитори и на дейността по вътрешен одит като цяло.

12. Предлагаме следният текст от **чл. 34, ал. 2** да бъде премахнат: „на следващата година“.

Счита́ме че така дефинираният едногодишен срок, в който ръководителят на организацията трябва да изпрати на министъра на финансите годишния доклад за дейността на одитния комитет е прекалено голям.

13. Да се създаде нов **чл. 34, ал. 3**, където да бъде предвидено следното:

„Годишният доклад за дейността на одитния комитет се публикува на интернет страницата на организацията“

Мотиви за предложените промени:

По този начин обществеността ще има възможност да се запознае обстойно с дейността и извършеното от одитния комитет.

В заключение бихме желали да обърнем внимание, че проектът на Наредба не определя срокове за създаване на одитни комитети, нито санкции при тяхното несъздаване, което е предпоставка за съществуването на нефункциониращо законодателство. Също така считаме, че в Наредбата трябва да бъдат създадени изрични текстове, насочени към членовете на одитни комитети, които да декларират липсата на конфликт на интереси с

